

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๖๓

วันที่ ๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๗๘ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาวธนภร โสมทองแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะรวม ๘๐ คน ได้เข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ขอให้ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เนื่องจากการพิจารณาและลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ตั้งแต่มาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๕๕ และในวาระที่สาม ปรากฏชื่อของนายฉลอง เทอดวีระพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- ๒ -

จังหวัดพัทลุง พรรคภูมิใจไทย ลงมติเห็นด้วย ทั้งที่ในช่วงเวลาดังกล่าว นายฉลอง เทอดวิระพงศ์ ไม่ได้เข้าประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพราะอยู่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง และปรากฏชื่อของนางนาที่ รัชกิจประการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ลงมติเห็นด้วย ทั้งที่ในช่วงเวลาดังกล่าว นางนาที่ รัชกิจประการ ไม่ได้อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากอยู่ระหว่างเดินทางไปต่างประเทศ อีกทั้งยังปรากฏว่ามีการเผยแพร่คลิปจากโทรทัศน์ ช่อง ๗ HD โดยอ้างว่าเป็นคลิปภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการลงมติเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ของนางสาวกริม พูลเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสมุทรปราการ พรรคพลังประชารัฐ และนายสมบุรณ์ ชาร์มย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ พรรคภูมิใจไทย ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๒ ใบ เสียบเข้าไปในเครื่องออกเสียง ลงคะแนนมากกว่า ๑ ครั้ง ซึ่งเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตน และลงมติแทนผู้อื่น การกระทำดังกล่าวเป็นการลงคะแนนในวาระที่สอง ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อมาวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ในการแถลงข่าวที่อาคารรัฐสภาเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การออกเสียงลงคะแนนแทนผู้อื่นตามคลิปภาพ ดังกล่าว โดยนางสาวกริม พูลเจริญ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและยอมรับว่าในคราวประชุม เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ช่วยเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทน นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชารัฐ เนื่องจากนายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ์ ไม่สามารถเอื้อมไปเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองได้ ส่วนนายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและยอมรับว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และขอยืนยันว่าไม่ใช่การออกเสียงลงคะแนนแทนผู้อื่น แต่เป็นการช่วยกันออกเสียงลงคะแนน โดยสมาชิกผู้ที่มีมอบหมายให้ช่วยออกเสียงลงคะแนนแทนยังอยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น

นอกจากนี้ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ นางสาวสุพัตร์ ธรรมเพชร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ได้นำหลักฐานเปิดเผยถึงการเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตน และลงมติแทนนายภูมิศิษฐ์ คงมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพัทลุง พรรคภูมิใจไทย สรุปลงได้ว่า ในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ นายภูมิศิษฐ์ คงมี ไม่ได้อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรขณะพิจารณา

- ๓ -

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากนายภูมิศิษฏ์ คงมี มีตารางเที่ยวบินของสายการบินนกแอร์ ช่วงเวลา ๒๐.๕๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๑๕ นาฬิกา เดินทางจากสนามบินดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ไปยังสนามบินหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคอนาคตใหม่ และรองโฆษกพรรคคอนาคตใหม่ ได้นำคลิปภาพหลักฐานการเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ แสดงตนและลงมติแทนนางสาวธนิษานต์ พรพงษาโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ เนื่องจากในวันและเวลาที่ลงมตินั้น พบว่านางสาวธนิษานต์ พรพงษาโรจน์ ร่วมงานแบ่งปันความรู้ในบทบาทแม่ยุคดิจิทัล ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ นอกจากนี้ ยังพบว่า นายโกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไท กำลังเสียบบัตร อิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงมติแทนผู้อื่นถึง ๓ ใบ

การกระทำดังกล่าวข้างต้นเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคสาม และการออกเสียงลงคะแนนจะกระทำแทนกันมิได้ตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๐ ดังนั้น กระบวนการออกเสียงลงคะแนนในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กรณีจึงถือได้ว่ามติของสภาผู้แทนราษฎรในกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นมติ ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัย กรณีทำนองเดียวกันนี้ไว้แล้วตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓ - ๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ นอกจากนี้ การที่คณะรัฐมนตรีในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่ได้แสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ต่อสภาผู้แทนราษฎร จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ รวมถึงการถวายสัตย์ปฏิญาณไม่ครบถ้วนของนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๑ เป็นการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ ทำให้คณะรัฐมนตรีไม่สามารถเสนอ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาได้ จึงขอให้ผู้ร้องส่งความเห็นนี้ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- ๔ -

ผู้ร้องได้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เสนอความเห็นแล้ว เห็นว่า มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกันเข้าชื่อเสนอความเห็น จำนวน ๘๐ คน เป็นรายชื่อที่ซ้ำกับรายชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ร่วมกันเข้าชื่อเสนอความเห็น และศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัยในเรื่องพิจารณา ที่ ๒/๒๕๖๓ และเรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๖๓ จำนวน ๒ คน จึงเหลือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้เสนอความเห็น จำนวน ๗๘ คน ถือว่ามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) จึงส่งความเห็นดังกล่าว เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำ ร่างพระราชบัญญัติใดขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ตามมาตรา ๘๑ (๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า ...” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ให้ศาลมีหน้าที่และอำนาจ พิจารณาวินิจฉัยคดี ดังต่อไปนี้ (๑) คดีเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือ ร่างกฎหมาย”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณี นางสาวธนกร โสมทองแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะรวม ๘๐ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

- ๕ -

ซึ่งผู้ร้องได้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เสนอความเห็นแล้วปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๘๐ คน ที่ร่วมกันเข้าชื่อเสนอความเห็นนั้น เป็นรายชื่อที่ซ้ำกับรายชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ร่วมกันเข้าชื่อเสนอความเห็นในเรื่องเดียวกันกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งรับพิจารณา วินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๓ และเรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๖๓ จำนวน ๒ คน จึงเหลือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เสนอความเห็น จำนวน ๗๘ คน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) จึงส่งความเห็นดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อข้อเท็จจริง ตามคำร้องนี้ปรากฏว่าเหตุแห่งคำร้องเป็นเหตุเดียวกันกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒ - ๓/๒๕๖๓ ไปแล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยอีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๖ -

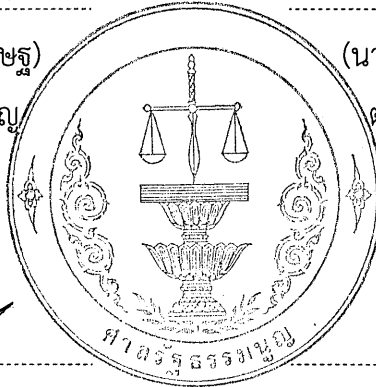
(คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๓)

(นายจรัญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ